Элим деб, юртим деб, ёниб яшаш керак

Туркистон

1925 йилдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ ГАЗЕТАСИ

1997 йил 6 декабр Шанба.
№ 95 (14487)

ЭЪТИРОФ

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси жаҳондаги замонавий ва мукаммал бўлган Конституциялардан биридир. У билан танишган киши, биринчи навбатда, унинг ўзилишида жаҳоннинг кўпгина ривожланган асосий қонунлари тажрибаси ҳисобига олинганини сезади. Шу билан бирга ўқувчи Конституцияда ўзбек халқининг миллий анъаналари билан умуминсоний қадриятлари уйғунлашганини англайди.

Ўзбек халқи ўзининг Конституциясидан фахрланса арзийди.

Шахриёр РАШЕД,
Покистон Ислом Республикасининг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси

1998 ЙИЛ — ОИЛА ЙИЛИ БЎЛАДИ

5 декабрь куни пойтахтимиздаги «Туркистон» саройида Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганлигининг беш йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш бўлди.

Шу муносабат билан бу ерга Тошкент шаҳар жамоатчилиги вакиллари, пойтахт меҳмонлари, хорижий давлатларнинг мамлакатимиздаги элчихоналари ҳамда Тошкентда фаолият кўрсатаётган халқаро ташкилотларнинг вакиллари ташриф буюрдилар.

Тантанали йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими К.Тўлаганов очди.

Ўзбекистон Давлат мадҳияси янграйди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ҳузуридаги Амалдаги қонун ҳужжатлари мониторинги институти директори Ахтам Турсунов Ўзбекистон Конституциясининг тарихий аҳамияти тўғрисида маъруза қилди.

Президент Ислом Каримов йиғилишда нутқ сўзлади.

- Конституциямиз минг йиллар давомида орзу қилиб келган, танлаган, интилаётган манзилимизни, ҳаётимизни, истиқболимизни ўзида мужассамлаштирган,-деди жумладан мамлакатимиз раҳбари. У мамлакатимизда ҳукм сураётган, ҳар қандай тараққиётнинг гарови бўлмиш тинчлик, осойишталик ва миллатлараро тотувликнинг пойдевори ва асосидир.

Президент мамлакатимиз мустақилликка эришгандан буён қўлга киритилган ютуқларимизга якун ясар экан, уларнинг энг асосийси кишиларимизнинг ўзгарган, ўсиб бораётган маънавий қиёфаси, руҳий бойлиги, миллий онги ва сиёсий савиясидир, деб алоҳида таъкидлади. Бунда оиланинг ўрни беқиёсдир. Чунки оила Шарқда қадим-қадимдан муқаддас Ватан саналган. Агар оила соғлом ва мустаҳкам бўлса, маҳалла тинч ва ҳамжиҳат бўлади. Бинобарин, маҳалла-юрт мустаҳкам бўлсагина, давлатда осойишталик ва барқарорлик ҳукм суради.

Шуни инобатга олиб Президентимиз 1998 йилни Оила йили деб эълон қилишни таклиф этди. Бу оила муаммоларига, унинг истиқболига ҳам давлатимизнинг, ҳам жамиятимизнинг диққат-эътиборини янада кучайтиради.

Йўлбошчимизнинг бу ажойиб таклифи мажлис қатнашчилари томонидан гулдурос қарсаклар билан қўллаб-қувватланди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Раиси Э.Халилов, Бош вазир Ў.Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И.Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари, Олий Мажлис Раисининг ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар иштирок этди.

Тантанали йиғилиш ниҳоясида Ўзбекистон санъат усталари ижросида катта концерт намойиш этилди.

ЎзА

ВАТАН ФИДОЙИ ФАРЗАНДЛАРИНИ АРДОҚЛАЙДИ

Президент Ислом Каримов Фармонига кўра Ўзбекистон мустақиллигининг 6 йиллик байрами арафасида республика иқтисодиёти тараққиётига қўшган ҳиссаси, мамлакатимизда тинчлик ва осойишталикни, миллатлараро тотувликни таъминлаш, ёш авлодни истиқлол ғоялари руҳида тарбиялаш, илм-фан, маданият ва таълимни ривожлантириш йўлидаги улкан хизматлари учун юртдошларимиздан катта бир гуруҳи Ватанимизнинг юксак орден ва медаллари ҳамда фахрий унвонлари билан тақдирланган эди. Шунингдек, тасвирий ва амалий санъат, халқ ҳунармандчилиги, мусиқа санъати соҳасидаги энг яхши ижодий ишлари учун бир гуруҳ ижодкорлар Камолиддин Беҳзод ҳамда Абдулла Қодирий номидаги Давлат мукофотларига сазовор бўлган эди.

5 декабрь куни Республика Вазирлар Маҳкамасида ана шу мукофотларни топшириш маросими бўлди. Тантанали маросимда Президент Ислом Каримов нутқ сўзлади.

—Авваламбор, бугунги муборак кунда, ҳаётимиз Қомуси — Ўзбекистон Республикаси Конституцияси куни арафасида Сиз азизлар билан кўришганимдан ғоят мамнун эканлигимни изҳор этишга ижозат бергайсиз, — деди давлатимиз раҳбари. — Мустақиллигимизга, мамлакат ва миллатимизнинг буюк келажагига кафолат берадиган, бизнинг энг олий мақсад ва эзгу ниятларимизни ҳимоя қиладиган Конституция қабул қилинганига беш йил тўлмоқда.

Бу муборак санада давлатимизнинг олий мукофотлари билан тақдирланган Ватанимизнинг фидойи фарзандларини муборакбод этиш яхши анъанага айланиб қолди. Мен учун бугун Сиз, азизларни тақдирлаш, Ватанимизни нишонларини топшириш, Сизларни бағримга босиб муборакбод этиш — катта қувонч, катта бахт, —деб таъкидлади йўлбошчимиз.

Ишлаб чиқаришни ривожлантириш, мамлакат иқтисодиётини юксалтириш фан, миллий маданият, санъат ва адабиётни юксак чўққиларга кўтариш мустақил мамлакатимиз баркамол қиёфасини шакллантиришнинг муҳим шартидир.

Бугунги кунимизнинг энг катта ютуғи ва нишонаси мамлакатимизда иқтисодий, сиёсий, ҳуқуқий ва маънавий ислоҳотлар ҳар бир фуқаро қалби ва онгига бевосита кириб бораётир, десак муболаға бўлмайди.

Ислоҳотларимизнинг ютуғи мамлакатда барқарорликни сақлаганимиз, иқтисодиётни ривожланиш йўлига олиб чиққанимиз, миллий давлатчилигимиз мустаҳкам пойдеворини яратганимиз билангина эмас, балки ана шу ислоҳотлар мазмун-моҳиятининг чуқурлиги, улар ҳар бир фуқаро, ҳар бир тирик жон туйғулари, мақсадлари, орзу ва умидларида ўз ифодасини топгани билан алоҳида мавқега эга бўлмоқда. Ислоҳотларимизнинг маънавий кучи,қадру қиммати ана шу билан белгиланади.

Бугун ватандошларимиз ана шундай буюк яратиш, ижод қилиш, бунёд этиш ишида фаол иштирок этмоқдалар. Ўз соҳаларида катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Бугун ана шундай ҳақиқий Ватан фарзандларининг 600 дан кўпроғи давлат мукофотлари сазовор бўлишди. Улардан тўрт нафарига «Ўзбекистон Қаҳрамони» юксак унвони берилди.

Ҳалол меҳнат қилган, ўз халқини, ўз тақдирини Ватан ва миллат тақдири билан боғлаган, ана шу муътабар хонадонимиз - ҳаммамиз учун қадрдон Ўзбекистонимизнинг буюк келажагини яратиш орзу-умиди билан яшаётган асл фарзандлари ҳар қанча тақдирласак ва улуғласак арзийди, албатта.

Бугун Сизнинг очиқ чеҳрангизга қараб туриб, элга хизмат қилиш, ўз куч-ғайратингни, билим ва маҳоратингни Ватан равнақи йўлида сафарбар қилиш - энг олий бахт, шон-шараф эканини яна бир бор чуқур ҳис қилаяпман, деб қайд этди Ислом Каримов.

Сизларга беқиёс ҳавас билан қараяпман. Айни пайтда ана шундай елкадошларим, ана шундай сафдошларим, ҳамфикру маслакдош дўстларим борлигидан кўнглим тоғдек кўтарилади. Демак, биз танлаган йўл — халқ йўли, ҳақ ва ҳақиқат йўли, келажагимиз эса чиндан ҳам буюк эканлиги шубҳасиз!

Муборак айём — Конституция куни билан Сизларни яна бир бор қизғин табриклайман. Давлатимизнинг олий мукофотлари ҳаммангизга муборак бўлсин, деймам.

Президент Ислом Каримов йиғилганларнинг олқишлари остида Қўқон шаҳридаги 13-ўрта мактаб математика ўқитувчиси Манзура Мадалиева, Қорақалпоғистон Республикаси 1-туғуруқхонасининг гинекология бўлими мудири Онесия Саитова, «Тошкентуйжойинвестқурилиш» корпорацияси «Тошмахсуспардозлаш» акциядорлик жамияти 42-қурилиш бошқармаси сувоқчилар бригадаси бошлиғи Холхўжа Умаров ва Хоразм вилояти, Боғот туманидаги «Боғот» жамоа хўжалиги раиси Машарип Қувақовга Ватанимизнинг Олий мукофоти - «Ўзбекистон Қаҳрамони» унвонини гувоҳномаси ва «Олтин Юлдуз» нишонларини топширди.

Саноат, қишлоқ хўжалиги, фан, маданият, маориф, спорт ва санъат соҳалари намояндалари, ҳарбийлардан бир гуруҳи қўлидан давлатимиз раҳбари юксак мукофотларни олиш шарафига муяссар бўлдилар.

Мукофотланганлар номидан сўзга чиққан Озод Шарафиддинов, Машарип Қувақов, Саид Аҳмад, Ёқуб Аҳмедов, Раҳима Мазаҳидова, Гулчеҳра Йўлдошева, Вера Дуюнова, Ольга Овчинникова, Онесия Саитова, Георгий Абдураҳмонов, Уктамхон Воҳидова ҳурмат-эътибор учун Президентимизга миннатдорлик билдириб, Ватанимиз равнақи йўлида янада самарали меҳнат қилажакларини изҳор этдилар. Зеро, озод Ватанимизда ҳар бир фуқаро ғамхўрлик остида. Меҳнаткаш ҳар бир инсон қадр топмоқда.

— Шу Ватан, шу халқ учун хизмат қилишдан улуғ бахт йўқ,—деди Ислом Каримов ўзининг якунловчи сўзида. - —Биз барчамиз ҳамжиҳат, ақил ва фидойи бўлсак, кўзлаган буюк ниятларимизга, албатта етамиз.

Бугун мукофотланганлар орасида турли миллат, турли касб эгалари бор. Юртимиз тинч ва осойишта. Бу тинчлик ва осойишталикни мана шу ерда ўтирганлар вакили бўлган фидойи халқимиз яратган. Мустақиллика эришганимиздан буён ўтган олти йил биз учун кўп нарсага ўргатди. Биз ҳеч қачон бу улуғ неъмат - истиқлол йўлидан воз кечмаймиз.

Маросимда Олий Мажлис Раиси Э.Халилов, Бош вазир У.Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И.Жўрабеков, Президентнинг Давлат маслаҳатчилари Т.Алимов, У.Раҳматов, Т.Рисқиев, Олий Мажлис Раиси ўринбосарлари, Бош вазир ўринбосарлари, Тошкент шаҳар ҳокими К.Тўлаганов қатнашди.

ЎзА

ҲИНД КИНОСИ ФЕСТИВАЛИ

Ўзбекистон Республикаси ёшларининг "Камолот" жамғармаси, "Ўзбеккино" давлат ҳиссадорлик жамияти, Ҳиндистоннинг Ўзбекистондаги элчихонаси ҳамда Ўзбекистон хорижий мамлакатлар билан дўстлик ва маданий-маърифий алоқалар жамиятлари кенгаши ҳамкорлигида мазкур йилнинг бешинчи декабридан келгуси йилнинг 21 январигача Республикамизнинг ёшлари учун ҳинд кинофестивали кунларини ўтказади.

Мамлакатимиз ёшларининг ҳинд кино санъатига бўлган қизиқишини эътиборга олиб, фестиваль кунларида ҳинд кино юлдузлари ижро этган "Шармали", "Чолмал", "Лайли ва Мажнун", "Чанди", "Паренди" каби фильмлар ўзбек томошабинларига бепул намойиш этилади.

Ушбу фестивалнинг расмий очилиш маросими шу йилнинг 10 декабрь куни соат 16.00 да пойтахтимизнинг Киночилар уйида бўлади. Биз барча ҳинд киноси ихлосмандларини республикамиз кинозалларига таклиф этамиз.

КОНСТИТУЦИЯ ВА ХАЛҚАРО ҲУҚУҚ

Бундан беш йил муқаддам республикамизнинг мустақил давлат деб тан олинишининг асосларидан бири суверен Ўзбекистон тарихидаги биринчи Конституция қабул қилинган эди.

Куни кеча ана шу муносабат билан "Камолот" жамғармасида "Камолот-Қонун" ҳуқуқий маркази ҳамкорлигида "Конституция ва халқаро ҳуқуқ" мавзуида конференция ўтказилди.

Конференцияда иштирок этган талабалар, ёшлар Конституциямиз ҳақида, умуман ўзларини қизиқтирган ҳуқуқий мавзулар доирасида тадбир ташкилотчиларига саволлар бердилар. Чунки "Камолот-Қонун" ҳуқуқий марказининг директори Г. Матқаримова ва Тошкент Давлат юридик институти ўқитувчиси С. Содиқовнинг Конституция ҳақидаги таҳлилий чиқишлари йиғилганларни баҳс-мунозарага чорлади.

Конференция ишида "Камолот" жамғармаси бошқаруви раиси ўринбосари Қ. Қуронбоев иштирок этди.

Ўз мухбиримиз

ЎЗБЕК ЎҒЛОНИ — ЖАҲОН ЧЕМПИОНИ

Ўзбекистон спортчиларининг халқаро мусобақалардаги мавқеи тобора ортиб бормоқда. Польшанинг Гданск шаҳрида кикбоксинг бўйича ўтказилган ўн биринчи жаҳон чемпионати натижалари ҳам буни тасдиқлади. Дунёнинг эллик тўрт давлатидан олти юзга яқин спортчи иштирок этган мазкур беллашувда етти нафар Ўзбекистон вакили юртимиз шарафини муносиб ҳимоя қилди.

Тошкентнинг "Биллур" клуби аъзоси Олмос Юсуфов 71 килограмм вазн тоифасидаги барча беллашувларда ғолиб чиқиб, чемпионатнинг олтин медалини қўлга киритди. Жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлган юртдошимиз шарафига Ўзбекистон байроғи кўтарилиб, давлатимиз мадҳияси янгради.

Моҳир спортчи Гданскда ҳам энг кучли эканини исботлади. Ҳамюртимиз дастлабки босқичларда Хорватия ва Словакия чемпионларини очколар бўйича мағлубиятга учратган бўлса, ярим финалда германиялик рақиби устидан тўла ғалаба қозонди. Ҳал қилувчи учрашувда эса норвегиялик Европа чемпиони Кристиан Томасдан қўли баланд келди.

Диққат: танлов

«ҚОНУННИ БИЛАСИЗМИ?»

Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг беш йиллигига бағишланган янги танлов ташкилотчилари ана шундай савол билан мамлакатимиз мактаблари юқори синф ўқувчиларига мурожаат қилди. Танлов «Камолот» Республика ёшлар жамғармаси томонидан Республика Олий суди, Ички ишлар, Адлия, Халқ таълими вазирликлари, шунингдек, телерадиокомпания билан биргаликда ўтказилмоқда.

Тошкентда танловни ўтказиш ташкилот қўмитасининг мажлиси бўлди. Умумреспублика миқёсидаги бу тадбир ёш авлодни ҳуқуқий жиҳатдан тарбиялашни яхшилаш, юқори синф ўқувчиларининг мамлакатимизда амал қилаётган қонунларга доир билимлари даражасини ошириш мақсадида ўтказилаётганини таъкидланди. Танлов ташкилотчиларининг фикрича, бу тадбир ёшлар орасида ҳуқуқ бузарликнинг олдини олишга ёрдам беради.

Викторинадан тарзида ўтказиладиган танловнинг биринчи босқичи мактабларда бошланади, сўнгра туман ва вилоятлар босқичи ўтади. Танлов келгуси йилнинг май ойида республика босқичи якунларини чиқариш билан ниҳоясига етади.

Анна ИВАНОВА,
ЎзА мухбири

Азиз муштарийлар!
"ТУРКИСТОН"га обуна давом этмоқда.
Нашр кўрсаткичимиз: ташкилотлар учун-204; якка тартибдаги обуначилар учун 203,
"Туркистон" Сиз билан бирга!

ЁШЛАР — ВАТАН КЕЛАЖАГИ

БАХТ ҚОМУСИ

8 ДЕКАБР — ЎЗБЕКИСТОН КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

КОНСТИТУЦИЯ ДАРСИ

Индинга юртимизда улуғ байрам -- ҳуқуқий демократик йўлдан дадил одимлаётган ва порлоқ келажак учун қонуний замин тайёрлашда асос бўлиб хизмат қилаётган Бош Қомусимиз -- Коституция куни. Байрам арафасида олий ва ўрта махсус ўқув юртларида, мактабларда ёшларимиз Конституциядан махсус сабоқлар олаяптилар, ўрганяптилар. Бу ҳолга биз Тошкент Давлат Педагогика институти қошидаги педогогик лицейда ҳам гувоҳ бўлдик.

Мансур НАБИХЎЖАЕВ -- ўқувчи:

-- Лицейимизда Конституцияни ўрганиш бўйича институтдаги домлалар келиб махсус машғулотлар ўтказдилар. Умуман, бизда Конституцияни ўрганиш, байрам олдидан унга атаб тадбирлар ўтказиш анъанага айланган. Лекин, мен Бош Қомусимизни ўрганишга расмий тарзда қарамай, бўлажак тарихчи сифатида жиддий ўрганишга қарор қилдим. Бу йўлда менга айниқса Амир Темурнинг "Темур тузуклари" тарихий асари катта таъсир кўрсатди. Бу машҳур асар ўз даврнинг ҳаётий Бош Қомуси бўлиб, ўзбек давлатчилигининг мукаммаллашувида муҳим аҳамият касб этган. Қолаверса, олимларимиз мустақил республикамизнинг Конституциясини яратаётганларида "Темур тузуклари"дан кенг фойдаланганликларини ҳам яхши биламан.

Назокат ДАВРОНОВА -- ўқувчи:

-- Назаримда Конституцияга, давлат белгиларига ҳамда қонунларга эътибор -- Ватанга бўлган эътибордир. Ватанимизда ёш авлоднинг келажагига Конституцияда ҳам жиддий эътибор берилган. Мен лицейни битириб чиқиб, юридик институтга кирмоқчиман. Лицейимизда фанлар жуда чуқур ўргатилади. Дангасалик қилмай астойдил ўқисам, институтга албатта кираман. Олий маълумот олсам янада яхши иш билан таъминланаман. Демак, билим олиш, ишлаш ҳуқуқига эгаман. Гўё бу нарсалар ўзидан-ўзи муҳайёдек, буларнинг бўлиши шарт ва ҳаёт қонунидек туюлади. Лекин бундай шароит Марказий Осиёдаги бошқа қатор давлатларда мавжуд эмас-ку! Баъзи ёшларимиз ана шу ҳақда жиддий ўйласалар ёмон бўлмасди.

Қаҳрамон РАҲМАТОВ -- ўқувчи:

-- Бизнинг авлод катта тарихий воқеаларнинг, қарамликдан мустақилликка ўтиш босқичининг гувоҳи бўлдилар. Бизда жамият, унинг қонуний негизи -- Конституция, янги иқтисодиёт, сиёсат, мафкура пайдо бўлди ва шаклланаётир. Юртимизда бўлаётган жиддий ижтимоий ўзгаришлар, ҳар соҳадаги ислоҳотлар Конституциямиздаги қонунлар асосида рўй бермоқда. Шунинг учун ҳозирги мактаб ўқувчилари Конституция, давлат рамзи, байроғи, демократик ҳуқуқлар, миллий мафкура нима, деган саволга осонлик билан жавоб берадилар. Яна шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, ёшларимиз Ватанимизнинг буюк келажагига ишонадилар. Шунинг учун ҳақли равишда бахтли авлодмиз, дея оламан.

Равил ИСЯМОВ -- лицей директори:

-- Куни кеча лицейимизда институтнинг Ўзбекистон тарихи фани ўқитувчиларидан О. Раҳматуллаев ва З. Илҳомовлар иштирокида Конституцияни ўрганиш дарси бўлиб ўтди. Мен шуни фахр билан айтаманки, ёшларнинг ўқишга, билим олишга қизиқиши, ҳаваси ортиб бормоқда. Бу йил лицейимизга 15 нафар ўқувчи "Қизил шаҳодатнома" билан киришди. Бизда 43 нафар фан кандидати ва доцентлар дарс беради. Ўқувчиларга фалсафадан фан доктори Марк Ҳасанов, математика бўйича "Мутахассисликка кириш курси"дан педагогика фанлари доктори Турғун Тўлаганов дарс берадилар. Сирасини айтганда ўзим институтда фан докторидан сабоқ олиш шарафига муяссар бўлмаганман. Бизда ўқувчиларнинг яхши сабоқ олишлари учун барча моддий ва маънавий шароит муҳайё. Бунга давлатимизнинг демократик конституциямиз асосида олиб бораётган сиёсати туфайли эришдик. Шундай давлатнинг келажаги буюк бўлишига шубҳа йўқ.

Саид АЗИЗ

ФАРЗАНДЛАР ИМОНИ...

Навоий вилояти Қизилтепа тумани ҳуқуқ маслаҳатхонаси адвокати Сабоҳат Норқулова билан суҳбат

Ҳуқуқий давлат сари

-- Сабоҳатхон, ҳазрат соҳибқирон Амир Темур бобомиз ҳақидаги тарихий китобларнинг бирида бобомизнинг: "Салтанатнинг бир сарҳадидан иккинчи сарҳадига бошига олтин танга тўла жом қўйиб бир ўсмир болани йўлласам, бу бола балоғат ёшига етар, аммо жомидан бир дона тилло йўқолмас" -- деган гапларини ўқиган эдим. Мен улкан салтанат соҳибининг бу гапларига ички бир ишонч билан қарайман. Биз ана шундай адолатпарвар аждодларимизнинг муносиб фарзандлари бўлмоғимиз керак. Бугун ҳуқуқий давлат учун, қонун устуворлигига эришиш учун астойдил ҳаракат бошлаган эканмиз, бу ҳаракатда сиз ҳуқуқшуносларнинг алоҳида масъулиятли ўрнингиз бор.

-- Аввало, шуни таъкидлаб ўтмоқчиманки, ушбу ҳаракат ўз бошланғич поғоналарини босиб ўтди. Ахир орадан ўтган етти йил озгина фурсат эмас. Ана шу фурсат ҳар бир шахсни ҳар томонлама синовдан ўтказди ва ўтказмоқда.

Мен ўзим ҳам ҳуқуқ ходимаси сифатида, ҳам ҳуқуқий давлатнинг оддий фуқароси сифатида катта ўзгариш ва ҳаракат поғоналарини босиб ўтдим.

Туманимиздаги бизнес мактабида ҳуқуқшунослик дарсидан сабоқ бераётганимда ўқувчиларимнинг ҳар бир қизиқишлари ва интилишларидан қувонаман. Уларнинг ҳар бир саволига алоҳида эътибор ва ғурур туйғуларини сезган ҳолда жавоб излайман.

-- Сиз ишни ёшлардан бошлаб тўғри қилгансиз. Чунки, катталарнинг руҳиятида йиллар давомида қотиб қолган тушунчаларни ўчириб ташлаш осон эмас. Катталар тафаккурига "Мен учун фалончи ўйлайди" деган ҳукму хулоса сингиб кетган. Лекин ёшлар албатта ҳозирги жараённи чуқур ҳис қилмоғи керак. Эртанги ҳуқуқий давлатимизнинг пойдевори ҳам, уни кўтаргувчи устунлари ҳам уларнинг ўзлари.

Лекин ўргатишнинг маъруза усулида қолип бор деб ўйлайман, Сиз нима дейсиз?

-- Мен ҳам ана шу қолипни ёмон кўраман. Биз ҳар бир дарсларимизни турли-туман шаклда ўтказишга ҳаракат қиламиз. Кўпинча туманимиздаги таниқли ҳуқуқ ходимлари билан жонли мулоқотлар ўтказамиз. Айниқса, Қизилтепа тумани суди раиси Ўктам Холиқов билан бўлган савол-жавоб дарслари ўқувчиларда катта таассурот қолдиради.

-- Сиз биринчи навбатда муаллима эмас, ҳимоячисиз. Ўз вазифангиз нуқтаи назаридан ўз ҳудудингиздаги фуқаролар орасида қандай ишлар олиб боряпсиз?

-- Биз кўпроқ суд мажлисларини маҳаллалар, ташкилотлар, умуман, аҳоли гавжум масканларда кўчма суд мажлислари тарзида ўтказиб яхши натижаларга эришяпмиз. Жиноятчи ўз маҳалла аҳли билан юзма-юз бўлганда, рўпарасида оқсоқоллар, онахонлар ўтирганида қилган хатосининг даҳшатини янада чуқурроқ англайди. Унинг руҳий ҳолати эса теваракдаги одамларга таъсир этмай қолмайди. Натижада улар ҳам анча ҳушёр тортиб қолишади.

-- Сиз кўпинча жиноятчини ҳимоя қиласиз. Менимча, жиноятчини қоралашдан кўра, оқлаш мушкул вазифа.

-- Тўғри. Менинг ана шу вазифам одамлар орасида ҳар хил шубҳали таассурот уйғотади. Лекин биз ўз вақтида жиноятчини ҳам ҳимоя қила билишимиз керак. Аввало, жиноятига шароит сабаб бўлади. Ана ўша шароитга тушган жиноятчига ўз вақтида тўғри сўзни айта билмоғимиз -- ёмонлик йўлига танда қўядиган нарсалардан бири.

-- Сабоҳат, истиқлол шарофати билан дарвозаларимиз хорижга кенг очилиб, яхши таъсирлар билан бирга, хатарли таъсирлар ҳам кириб келаётганлиги сезилмоқда. Масалан, миллатимиз, руҳиятига мос бўлмаган видеофильмлар, газета, журналлар...

-- Қизилтепа тумани прокуратура ходимлари бу борада анча ғайрат билан ишлаяптилар. Аммо, шу ўринда мен бир фикрни айтмоқчи эдим, ким таъсирга тез берилади? Имони сустлар, танасида суяги йўқлар. Шунинг учун ҳам турли-туман видеофильмларни таъқиқлашдан кўра, кўпроқ ўз фарзандларимизнинг имон-эътиқодини мустаҳкамлаш учун ҳаракат қилишимиз керак. Ўсмирлар ҳаётидан, уларни ватанпарварликка, тўғриликка ундовчи ўз фильмларимиз, спектаклларимиз яратилса, улар оддий халқ орасида тез-тез намойиш қилинса... Спорт тўгараклари жойларда яхши ишласа, янги замонавий ҳунар ўргатиш масканлари очилса... Масалан, ёшларимиз кўпроқ компьютер ўрганишга, киномеханикага, фотографияга қизиқади. Ҳозирги вақтда эса буларни ўрганиш маълум ҳаражатлар билан боғлиқ. Жойлардаги ёшлар ташкилоти бўлимлари шу масалалар билан шуғулланса, қанча ўсмирларнинг бекорчи вақтлари мазмун касб этади, "Бекорчидан худо безор" деганларидек, қанча безориликнинг олди олинади.

-- Биз суҳбатимизни ҳуқуқий билимларимизни кучайтириш ва бу вазифа ўзимизга ҳамда атрофимиздагиларга қандай масъулият юклайди, деган савол билан бошлаган эдик. Бу хусусда фикрларимиз оз бўлса-да, газетхон фикрига ҳамоҳанг чиқар, балки, аксинчадир.

Энг муҳими, биз учун қандай фармонлар қабул қилинмасин, қандай ташаббуслар бошланмасин, воқеа марказида ўзимиз, яъни шахс туришини унутмаслигимиз керак.

Ҳар ким ҳаётда бирон нарсани ўзгартирмоққа интилиб яшамоғи, ўзи учун ўзи курашмоғи керак. Шундай экан, ҳақ-ҳуқуқимизни, ҳуқуқий демократик давлатда яшашни хоҳлар эканмиз - кучни, аввало, ўз ичимиздан топмоғимиз, имкониятни ўз имкониятимиздан изламоғимиз энг тўғри йўлдир. Биз хоҳласак, дунё ўзгаради. Фарзандларимизда ана шундай руҳ ҳукмрон бўлишини истардим.

Ҳазрат Алишер Навоий айтмоқчи: "Ҳар не истасанг, ўзингдан истағил, ўз вужудингга тафаккур айлағил".

Қутлибека РАҲИМБОЕВА
суҳбатлашди

"ХАЛҚИМИЗ МАНФААТИГА МОС"

Бизни бугун жаҳон танияпти. Ҳуқуқий-демократик жамият барпо этилаётган шундай масъулиятли дамларда Конституциямизнинг аҳамияти беқиёсдир. Буни ватандошларимизнинг дил сўзларидан ҳам билиб олиш мумкин.

Владимир СЛОБОДЧИКОВ, нафақадаги хизматчи:

-- Бугунги кунда шунчаки демократик давлат эмас, балки адолатпарвар демократик давлат барпо этилмоқда. Адолатга интилиш эса ўзбек халқининг маънавий-руҳий дунёсига хос хусусиятдир. Ишонч-эътиқод йўқ жойда, яратувчанлик ҳам, ҳаётга интилиш ҳам бўлмайди.

Конституциянинг 31-моддасида ҳамма учун виждон эркинлиги кафолатланади, ҳар бир инсон хоҳлаган динга эътиқод қилиш ёки ҳеч қайси динга эътиқод қилмаслик ҳуқуқига эга, деб ёзилган. Диний қарашларни мажбуран сингдиришга йўл қўйилмайди. Бу эса демократик жамият қураётган кўп миллатли Ватанимиз - Ўзбекистон халқи манфаатларига мос тушади.

Темур МУҲАМЕДОВ, ишбилармон:

-- Конституцияга кўра ҳар бир шахс мулкдор бўлишга ҳақлидир. Илгарилари хусусий секторнинг, тадбиркорликнинг ривожланишини сунъий равишда чеклаб келган тўсиқларнинг бари ҳозирги вақтда умуман олиб ташланди. Ишнинг кўзини билган тадбиркорлар учун жуда катта имкониятлар очилди. Ана шуларнинг барчаси Республикамиз Конституциясида ўз ифодасини топгандир.

Гулхумор ИНОҒОМОВА, талаба:

-- Ҳуқуқий демократик жамият барпо этилаётган бугунги кунда Ўзбекистон Конституциясини хорижлик сиёсатшунос, ҳуқуқшунос экспертлар томонидан эътироф этилиши бизни жуда қувонтирди.

Унда инсон ҳуқуқларига амал қилиш ва демократияни ривожлантириш соҳасида жаҳоннинг тараққий этган давлатларида қўлга киритилган ютуқлар ҳам эътиборга олинган.

Хуллас, Конституция ўзлигимизни англаш, истиқлолимизнинг қадрига етиш, юртимиз равнақи учун масъулиятни астойдил ҳис этиш имконини беради.

Хайрулло ИСЛОМОВ, ишчи:

-- Етмиш йиллик советлар истилоси даврида одамлар онгига боқимандалик кайфияти ўтириб қолганини очиқ тан олиш керак. Бугун эса замон, жамият одамларга буткул бошқа талабларни, хусусан ишчанлик, омилкорлик, узоқни кўра билишдек хислатларга эга бўлиш зарурлигини уқтиряпти. Менинг юқоридаги фикрим эса Республикамиз Конституциясида тўла ўз инъикосини топган. Бошқача айтганда, Конституция халқимизнинг маънавий салоҳияти, унинг улкан имкониятлари, тобора мустаҳкамланиб бораётган халқаро алоқалар демократик тараққиёт учун барча шароитларнинг яратилишига ишонч уйғотади.

Н. УСМОНОВА

ЭЗГУ МАҚСАДНИНГ ҲУҚУҚИЙ КАФОЛАТИ

Мустақил Ўзбекистон халқи улуғ айём арафасида турибди. Яна бир неча кундан кейин мамлакатимизда умухалқ байрами - Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси куни нишонланади.

Ана шу қутлуғ байрам арафасида Ўзбекистон Олий Мажлисининг депутати, Тошкент давлат юридик институти ректори Ҳалимбой Бобоев билан учрашиб, Конституциянинг сиёсий, ҳуқуқий ва халқаро аҳамияти, Асосий Қонунимизда белгиланган инсон ҳуқуқ ва бурчлари ҳақида гапириб беришни илтимос қилдик.

- Давлатимиздаги бугунги сиёсий барқарорлик ҳамда иқтисодий ривожланишнинг асосини Конституция ташкил этади, - дейди Ҳ.Бобоев. - Конституция тамойиллари ва моддаларига биноан мамлакатда қурилаётган ҳуқуқий давлат ва фуқаролик жамияти авваламбор миллий давлатчилик ва қонунчилик тарихи, халқаро мамлакатларда тўпланган илғор сиёсий-ҳуқуқий тажриба асосида амалга оширилмоқда.

Конституциядаги бош масала - бу давлат ҳокимияти масаласидир. Мамлакатда ҳокимиятнинг тўғри ташкил этилиши ва унга нисбатан фуқароларнинг муносабати тўғри белгиланиши кўп жиҳатдан давлатнинг куч ва қудрати юксалишини белгилаб беради. Собиқ Иттифоқ шароитида қабул қилинган конституцияларда айнан ҳокимият масаласи тўғри ечилмади, бу эса ички қарама-қаршилик кучайиб кетишига олиб келди. Ҳокимиятнинг тақсимланиш назарияси инкор этилди.

Ўзбекистон Республикаси Конституциясида эса «Ўзбекистон - суверен демократик республика» /1-модда/, «давлат халқ иродасини ифода этиб, унинг манфаатларига хизмат қилади...» /2-модда/ деб аниқ белгилаб қўйилди. Демак, Асосий Қонунга биноан ҳокимият мамлакатимизда маълум бир гуруҳ қўлидаги қурол бўлмасдан, балки барча учун хизмат қилаётган, ҳаммани ягона фуқаролик жамиятига бирлаштирган, муросага келтирган кучга айланди.

Иккинчи масала - мулкка муносабат. Шўро даврида хусусий мулк жамиятдаги барча қийинчиликлар ва тенгсизликларнинг сабабчиси дея инкор қилинди. Мулкка давлат монополияси ўрнатилди. Оқибатда одамларда боқимандалик кайфиятлари ривожланди.

Мустақил Ўзбекистон Конституциясининг кўпгина моддалари мулкни давлат тасарруфидан чиқариш, хусусий мулкни жорий қилиш ва уни барча мулклар қатори тенг ҳуқуқли эканлигини қатъий белгилашга бағишланган. Хусусий мулкнинг тикланиши, унинг муқаддаслиги Конституция томонидан ҳимояланиши мулкдорлар синфининг пайдо бўлишига ва мулкка муносабатнинг тубдан ўзгаришига сабаб бўлди.

Конституциядаги бош масалалардан яна бири - инсон ҳақ-ҳуқуқлари, эрки ва бурчи масаласидир. Аввалги конституцияларда «халқ», «меҳнаткашлар», «ишчилар синфи», «ҳуқуқ» тушунчалари тўғрисида мавҳум гаплар ёзилар эди. «Байналмилалчилик» ҳақида гапирилса-да, аслида бир миллатни улуғлаб, бошқа миллатларга эса ўгай кўз билан қарашар эди. Дунёни коммунистик ва империалистик гуруҳга бўлиб, фуқаролар темир панжара орқасида тутилди.

Биз ўз Асосий Қонунимизда ана шу хаёлий мавҳум тушунчалардан воз кечиб, фуқаронинг ҳуқуқи, эркини, бурчини аниқ белгилаганмиз. Ҳар бир инсон ким бўлишидан қатъи назар, дунёга келиши билан яшаш, меҳнат қилиш, ўқиш, касб танлаш, оила қуриш, мулкка эга бўлиш, эркин фикрлаш каби ҳуқуқларга эга бўлади.

Ҳаётимиз бевосита қонунларга боғлиқ экан, инсониятнинг ривожланиш тарихи кўрсатганидек, фақат давлат ва унинг қонунларига тўлиқ амал қилиш орқалигина бахт ва саодатга эришиш мукин. Демак, биз ҳам ўз Конституциямиз, унга асосланган қонун ва кодекслар талабларини оғишмай бажаришга ўрганишимиз керак.

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси давлатимизнинг мустаҳкамлигини, унинг демократик тараққиёт йўлини қонунлаштирди, яқин келажакда буюк давлатга айланишига ҳуқуқий замин яратди.

Суҳбатдош: Т.БОТИРБЕКОВ,
ЎзА мухбири

ЭЛ СОҒЛИГИ ДАВЛАТ МУҲОФАЗАСИДА

Бугунги кунда иқтисодий ривожланган хорижий мамлакатларда кишиларга пуллик тиббий хизмат кўрсатилишини яхши биламиз. Ҳатто Америка Қўшма Штатлари каби ривожланган давлатларда ҳам меҳнаткашлар пул тўлаш йўли билан ўз соғликларини тиклайдилар.

Ҳуқуқий демократик давлат қуриш йўлидан бораётган мамлакатимиз халқлари эса давлат томонидан ижтимоий ҳимоялангандирлар. Эркин меҳнат қилиш, мулк эгаси бўлиш сингари саломатликларини мустаҳкамлаш ҳам қонун йўли билан кафолатланган. Бош Қомусимиз -- Конституциямизда меҳнаткашлар саломатлигига ғамхўрлик кўрсатиш алоҳида уқтирилган. Бунинг амалиётини бизнинг II-Тошкент Давлат тиббиёт олийгоҳининг республика йирингли жарроҳлик маркази фаолияти мисолида ҳам кўришимиз мумкин. Бу ерда беморларнинг соғайиб кетишлари учун давлат томонидан барча шарт-шароитлар яратилган. Марказимиз ҳукумат ёрдами билан замонавий жарроҳлик ускуналари, дори-дармонлар билан таъминланган. Малакали ва ҳар жиҳатдан билимдон тиббий ходимлар меҳнат қилишади. Кишилар саломатликларини тиклаш имкониятига эгалар. Энг муҳими, бозор муносабатларига кириб борилаётган бир пайтда бепул хизмат кўрсатиш учун барча шароитлар бор. Бу Конституциямизнинг инсонпарварлик ғоялари билан суғорилганлигидан далолатдир. Эл соғлиги—давлат бойлиги, деб бежиз айтилмаган. Шунинг учун ҳам биз шифокорлар ҳамиша халқ хизматига камарбастамиз.

О.ТЕШАЕВ,
бўлим бошлиғи

ИСТИҚЛОЛ ПОЙДЕВОРИ

АБДУРАЗЗОҚ ЮНУС,
Ўзбекистон мусулмонлари идораси раисининг ўринбосари

Ўзбекистон Республикасининг Конституциясида дин ва виждон эркинлиги масалаларига катта эътибор қаратилган. Унда халқимиз руҳига мос келадиган имон-эътиқод, адлу инсоф, диёнат, ҳақиқат, олижаноблик, мардлик, инсонийлик, меҳру оқибат, ор-номус, иффат ва ҳаё каби энг эзгу олий фазилатлар ўз аксини топган. Бундан ташқари Қомусда Ўзбекистон ҳудудида яшовчи ҳар бир фуқаронинг манфаатлари, ҳуқуқ ва бурчлари қонун асосида белгилаб қўйилган. Асосий Қонунимиз Ўзбекистон фуқаросини миллати, ирқи ва динидан қатъи назар тенг ҳуқуқли деб билади, шунингдек, уларнинг урф-одатлари, миллий анъаналарини ҳурмат қилинишини кафолатлайди. Шуни ҳам айтиб ўтиш жоизки, дин давлатдан ажратилган бўлсада, диний ташкилотлар ва бирлашмалар қонун олдида тенгдирлар.

Собиқ коммунистик партия даврида динни камситиш, руҳонийларни йўқотиш ва омон қолганларини бўйсундириш учун кескин чоралар кўрилган, дин сунъий равишда мафкуравий курашнинг ўта қизғин жабҳаларидан бирига айлантириб қўйилганди. Шу боис, ўн минглаб мўътабар руҳонийлар қатағон қилинди, минглаб масжидлар ва юзлаб мадрасалар бузиб ташланди. Диндорлар оммасининг аксарияти мустақилликка эришгунимизга қадар Қуръони каримдан баҳраманд бўлолмаган эдилар.

Яратганга шукрлар бўлсинким, Истиқлол туфайли Қуръони карим Ўзбекистон мусулмонлари идораси томонидан чоп этилди, унинг кирилл алифбосидаги ўзбекча таржимасини ҳам халқимиз қувонч билан кутиб олди.

Асосий Қонунимизнинг муҳим бандларидан бири Аллоҳ таоло томонидан берилган улуғ неъмат -- инсоннинг ҳаёти ва ҳуқуқлари ҳақидадир. Унда фуқароларнинг манфаатлари қонуний равишда мустаҳкамланган ва қатъий кафолатлангандир.

Мустақиллик шарофати билан ҳаётимизнинг барча жабҳаларида буюк ўзгаришлар рўй берди. Айниқса, диний ҳаётимизда сезиларли даражада бурилиш бўлди. Исломий қадриятларга қайта бошладик. Юртимизда кўплаб масжидлар очилди ва очилмоқда. Яқинда Бухоро шаҳридаги "Масжиди Калон" ҳукуматимиз томонидан таъмирланиб, Ўзбекистон мусулмонлари идораси ихтиёрига топширилди.

Диний ўқув юртлари, мадрасалар, улардаги талабаларга эътибор кучаймоқда.

Диёримиз мусулмонлари Истиқлол еттинчи йилга қадам қўйган даврда мустақиллик соясидан эркин нафас олаётганликларидан Аллоҳ таолога чексиз миннатдорчилик изҳор этиб, доимий равишда ҳамду санолар айтмоқдалар. Ҳукуматимиз раҳбарияти, шахсан Республикамиз Президенти И.Каримов жаноблари мусулмонларнинг диний маросимларини камоли ҳуррият билан адо этишлари учун лозим бўлган барча шарт-шароитларни яратиб бермоқдалар. Жумладан, муборак ҳаж сафарига борувчи ҳожиларимиз учун катта қулайликлар яратилиши ҳамда ҳайит кунларини дам олиш куни этиб белгиланиши мусулмонларга кўрсатилаётган беқиёс ғамхўрлик намунасидир. Ислом динида Ватанга, эл-юртга садоқат тушунчаси жуда улуғланади. Пайғамбаримиз Муҳаммад алайҳиссалом бир ҳадиси муборакда марҳамат қилиб шундай деганлар: "Ватанни севмоқ имондандир".

Ўзбекистон мусулмонлари идораси ва жомеъ-масжиди маъмурий ходимлари ойнаи жаҳон орқали имон-эътиқод, дўстлик ва бирoдарликка бағишланган кўрсатувлардаги маърузалари айни муддао бўлди. Юртимизда тинчлик ва осойишталикни барқарорлаштиришда барчамиз ўзимизнинг муносиб ҳиссамизни қўшмоғимиз лозим. Бу заминда яшаётган ҳар бир инсон азиз она—Ватанимиз олдидаги фуқаролик бурчларини яхши англамоқликлари керак.

Муҳтарам йўлбошчимиз Ислом Каримов айтганларидек: "Элим деб, юртим деб ёниб яшаш керак". "Шу давлат, шу жамият менга нима берди?" деб эмас, балки: "Мен ўзим Ватанимга, элу-юртимга нима бердим?" деб ўйлашимиз даркор.

Республика рассомлик коллежи педагоглари—Т.Содиқов(юқоридаги суратда)ва А.Маҳкамов (пастда) ўз шогирдлари билан

Бор бўлсин, яхшилар

ТЎЙ ҚОЛДИРИЛМАДИ

Салтанат опа умр йўлдошининг энг катта маъракаси-йилини ҳам ўтказди. Шу бир йил давомида у марҳумнинг хотираси учун ҳеч нарсани аямади. Ҳамма маъракаларини бекаму кўст ўтказишга интилди. Дилдора қизини ҳали дадаси ҳаётлигидаёқ унаштириб қўйишганди. Афсус тўйини ўтказиш отасига насиб қилмади. Маъракадан бирор ҳафта ўтгач қудалари келиб, очиқ айтишмаса ҳам тўй ҳақида ишора қилиб кетишди. Шундан буён Салтанат опа фикрини бир жойга йиғолмайди. Ҳозир тўй қилишга имкони йўқ. Буни қудаларига қандай айтади. Ахир, бор-будимни маъракаларга сарфлаб бўлганман, деёлмайди-ку. Ёки қарз кўтарсамикин. Уни кейин қандай қилиб узади. Энди суянчиғи бўлмаса...

Раҳматли хўжайини қўли очиқ одам эди. Сира мол йиғмасди, топганини кўчага сарфларди. Ундан болаларига тузукроқ мерос ҳам қолмади. Салтанат опа хаёллар билан тунни тонгга улар, кўзига сира уйқу илинмасди. Ташқаридан қараган одамга бу рўзғор ҳали ҳам тўла- тўкисдай кўринади. Аммо, беканинг кўнглидаги ташвишлар ёлғиз Оллоҳга-ю, унинг ўзигагина аён эди.

Ярим тунда аёлнинг уйқуси қочиб, тонггача мижжа қоқмади.

Қудалари эртага яна келишмоқчи. Уларни-ку бир амаллаб кутиб олар, бироқ тўй қилишга ҳали қурби етмайди-да...

Онанинг ёлғизлиги билина бошлади. Опа-сингил, оға-ини ўз йўлига, ёнингдаги йўлдошинг, суянчиғинг омон бўлсин экан. Қариндош- уруғларинг бари дардкаш, меҳрибон бўлгани билан, уларнинг ҳам ўз уйи, ўз ташвиши бор, -- дерди у ўзига-ўзи. Бирдан кўз олдига тўнғич ўғли келди. "Қудратжон билан маслаҳатлашиб кўрайчи, бирор йўли топилиб қолар" деб ўйлади. Ҳар ҳолда у энди рўзғор бошлиғи-ку.

Ҳар куни ишга кетиш олдидан бирров кириб ўтадиган ўғли бугун негадир кечикаётган эди. Салтанат опа ҳовлидаги майда-чуйда юмушлар билан ўзини овутмоқчи бўлди. Шу пайт ҳовлига қайнилари кириб келишди. Бека уларни уйга таклиф қилди, чой қуйди. Дуою-фотиҳадан сўнг катта қайниси гап бошлади.

-- Янга, мана акамнинг маъракалари ҳам ўтди. Агар саломат юрганларида Дилдоранинг тўйини аллақачон ўтказган бўлардик. Энди қудаларингиз ҳам тинч қўйишмаса керак, уларга йўқ деманг. Қиз болани ўз вақтида эгасига топширган маъқул.

-- Сардоржон, биласизми, ҳалиги, -- она кўнглидаги гапини айтишга истиҳола қилиб, бироз жим қолди... -- Энди одамлар нима деркин, яна уч-тўрт ой кутсакмикин, девдим -- деди қайнисига.

-- Одамларга қўйиб берсангиз ҳамма нарсага гап топишади. Отаси ўтгач, қизининг тўйини қилишолмаяпти дейиши ҳам мумкин одамлар, -- бу гап аёлнинг кўнглидаги нозик жойини тирнаб ўтди. Кўзлари ёшланди, рўмолининг учи билан оғзини беркитди.

-- Шунинг учун олдингизга маслаҳат қилишга келувдик. Асосий харажатларни ўзимиз кўтарамиз. Сиз кам-кўстингизни айтаверинг. Акам ўзи оч турса ҳам, қўлида борини бизга илинарди.

Шундан кейин оға-инилар бири олиб, бири қўйиб марҳумнинг яхши фазилатларини эслай бошлашди.

-- Сира эсимдан чиқмайди, -- гап бошлади кенжа ука, -- янги рўзғор қилган вақтим, уйимизда анча тақчиллик бўлиб қолди. Ҳамма акаларим ёрдам берарди. Отамларникидан ҳам нарсалар олиб кетаман, барибир яна уйда нимадир кам,

нимадир етишмайди...

Устига-устак ишларим ҳам юришмаётган кезлар эди. Акам раҳматли ҳар сафар уйимга қуруқ қўл билан келмасдилар. Бир гал келганларида чой-пой ичиб бўлгач, ҳа, пулинг кўпайиб кетибдими, сочиб юборибсан, дедилар токчага ишора қилиб. Ўша кунлари пулга ёлчимай юрган эдим. Ҳайрон бўлиб қолдим. Яна бошқа бир сафар келганларида телевизор устида, ундан кейин кўрпача қатида пуллар пайдо бўла бошлади. Шундай қилиб, ишларим юришиб кетгунча бу ҳолат давом этди. Кейинчалик қанча уринмай бу яхшиликларини қайтара олмадим.

Елкалари титраб ўтирган аёл:

-- Ҳа, энди, ака укага ёрдам беради-да, -- деди.

Йигит уни гапиришга қўймади.

-- Маъракаларини ҳам бизга бермай ҳаммасини ўзингиз ўтказдингиз, азамат экансиз, қийинчиликларингизнинг бирортасини сездирмадингиз. Энди тўй кўпники, ўзимиз ўртага оламиз.

Оға-инилар фотиҳа қилиб туришди. Бироздан кейин ташқарида оёқ товушлари эштилди. Эшикдан Қудрат кириб келди. Салом-аликдан сўнг у онасига қоғозга ўралган нарса узатди:

-- Дадамнинг қўшни қишлоқдаги ўртоғи бор эди-ку, Солижон амаки, ўшанинг ўғли бериб кетди. Даданг раҳматли доим бизга қарашиб юрардилар. Балки энди синглингга тўй қиларсизлар, отам "бир камига ишлатар", деб бериб юбордилар, -- деди.

Ўғлининг гапидан кейин аёлнинг кўнгли янаям бўшашиб, унга бўлган воқеани айтиб берди.

-- Мен бўлсам, раҳматли Сизларга сира мол-дунё қолдирмади, деб куйиниб юрибман, қара-я отанг юрган йўлларига яхшилик экиб юрган эканлар, сен билан тўйнинг маслаҳатини қилмоқчи эдим, болам. Эртага қудаларим яна келишмоқчи, уларга нима деймиз.

-- Амакиларим айтиб кетишибди-ку, жавобини онажон.

Она-бола яна анча пайт тўй тараддуди ҳақида суҳбатлашиб ўтиришди. Энди Салтанат опанинг тўй қилишдан кўнгли тўқ эди. У қариндошлари ҳимматидан хурсанд бўлиб, биринчи марта хотиржам ухлади.

Ҳамро Бону МУСУРМОНОВА

МАШЪУМ ИСТИЛО

ЎРТА ОСИЁ МУЛКЛАРИНИ ЭГАЛЛАБ ОЛИШ ПАЙТИДАГИ ҚОНХЎРЛИКЛАРИ УЧУН ОЛТИН ҚУРОЛ БИЛАН ТАҚДИРЛАНГАН ЧОР ЗОБИТЛАРИ

Ғарбий Сибирь казаклари қўшини 21-батареясининг отлиқ артиллерия дивизионидан поручик Обух Тошкентга дастлабки ҳужум пайтида 1864 йил 2 октябрда полковник унвонида ўлдирилган. Узуноғочдаги иши учун 1860 йилда;

4-Оренбург сафарбар батальонидан поручик Деб Янгиқўрғон яқинидаги иши учун 1862 йилда;

8-Ғарбий Сибирь батальони командири полковник Богацевич Авлиёота қальаси ва шаҳри олинганлиги учун 1864 йилда;

Алоҳида Ғарбий Сибирь корпусининг командири ҳузурида махсус топшириқлар учун ҳисобда турган полковник Лерхе Чотқол тоғи тепаликларига юриш ва Чиноз истеҳкоми олинганлиги учун 1864 йилда;

4-Оренбург сафарбар батальонидан прапоршик Шкуп Туркистонни олишдаги иштироки учун 1864 йилда;

2-Оренбург сафарбар ўқчи батальонидан подпоручик Редькин Чимкент қальасини олишдаги иштироки учун 1864 йилда;

4-Оренбург сафарбар ўқчи батальонидан штаб капитани Гребенкин Чимкент яқинидаги иши учун 1864 йилда;

Ғарбий-Сибирь корпуси муҳандислик қўшинлари ҳисобида турувчи штаб капитани Макаров жойларда текширувлар ўтказганлиги ва аҳолини қиргани учун 1864 йилда;

Ғарбий Сибирь батареяси дивизион командири капитан Курковский Чимкент яқинидаги Қиштурман деган жойдаги иши учун 1864 йилда;

Чуорти отряди бошлиғи генерал-майор Черняев 1865 йил 15, 16, 17 июнда Тошкент ҳужум билан олинганлиги учун "Тошкентни штурми учун" деб ёзилиб, бриллиантдан зеб берилган қилич билан;

Муҳандислик қўшинлари ҳисобида турувчи полковник Краевский 1865 йил 9 майда кўрсатган иши учун;

Ғарбий Сибир батареяси командири подполковник Ждан-Пушкин 1865 йил 9 майда кўрсатган иши учун;

Кавалергвард полкида Бош штабга бириктириб қўйилган ротмистр, кейинчалик генерал-лейтенант унвонига сазовор бўлган Глуховский Жиззахни олишда кўрсатган иши учун;

Император жаноби олийлари адъютанти 1866 йил 8 майда Ержар яқинидаги иши учун;

Гвардия штаб капитани князь Бартятинский 1866 йил 8 майда Ержар яқинидаги иши учун мукофотланган.

М. ҲАСАНИЙ

ДУШАНБА, 8

I

8 ДЕКАБРЬ — ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ КОНСТИТУЦИЯСИ КУНИ

Муҳтарам телетомошабинлар! Ўзбекистон телевидениеси 1997 йил 8 декабрь куни ЎзТВ-I дастури орқали соат 6.30 дан 01.40 гача Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг 5 йиллигига бағишланган «Демократик тараққиёт мезони» деб номланган узлуксиз кўрсатувлар дастурини намойиш этади.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Табиат дунёси».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Қомус — бу ор-номус».
20.15 «Қўшиғимда Ватан тимсоли».
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.15 «Кинонигоҳ».
22.00 Кундалик.
22.10 «Бешинчи ўлчов».
22.30 «Туризм ҳақида».
22.50 «Спорт қитъаси».
23.35 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.20 — 00.30 Кундалик.

III

17.35 Янгиликлар.
17.40 «Манеж юлдузлари».

*

Россия жамоат телевидениеси. 18.20 — 21.35

*

21.35 «Кругозор». Тележурнал.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.00 — 22.45

*

22.45 Эълонлар.
22.50 «Тақдир эшиги». Бадиий фильм («Ўзбекфильм»).
00.05 — 00.25 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мулькарусель».
19.00, 22.15 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Тежоғлик иш — бежоғлик».
19.50 «Жаҳон».
20.10 «Ҳуқуқ ва бурч».
20.30 «Автрорейд».
20.40 «Хенбок — корейсчасига бахт демакдир».
20.55 «Ракурс».
21.25 «Тақдир сўқмоқлари». Бадиий фильм. 7-серия.
22.20 «Истиқлолим — истиқболим».
22.40 «Чинор».
23.30 «Спорт-тайм».
24.00 — 00.10 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 9

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Мусиқий дастур.
9.20 «Орзулар қанотида».
9.40 Болалар учун. «Доно бобо даврасида».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Инсон ва замин». Тележурнал.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Инглиз тили.
11.30 География.

*

12.00 Ўзбекистон телерадиокомпанияси хор жамоасининг концерти.
12.30 — 14.00 «Товламачи». Бадиий фильм.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Ғунча» — меҳмонимиз.
18.30 «Исмлар тарихи».
18.45 Олтин мерос. «Ҳунарманд». Тележурнал.
19.05 «Олам ва одам».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 21.45, 23.35 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тадбиркорлар минбари».
21.20 «Нафосат гулдастаси». Галия Измайлова.
21.50 Телетанлов. «Ўзлигинг намоён қил». Экранда — Наманган вилояти.
22.35 Р. Маъдиев, Ф. Олимов. «Девона». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 1-қисм.
23.40 «Ахборот».
00.05 — 00.10 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Палитра».
18.50 «Дойче Велле» тақдим этади...».
19.10 «Олтин кент».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Кино ҳақида...»
20.30 «Ахборот».
20.55 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.15 «Кинонигоҳ».
22.55 Кундалик.
23.05 «Бизнинг авлод».
23.20 «ТВ плюс».
23.35 — 23.45 Кундалик.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Ўзбекистоннинг навқирон балети». 1-кўрсатув.

*

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00 18.20 — 21.35

***

21.35 «Отларни ким эгарлайди», «Уйига қайтиш». Телефильмлар.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.00 — 22.40

*

22.40 Эълонлар.
22.45 «Дўст кулфатда билинади». Бадиий фильм. 1-серия (Чехия).
23.25 — 23.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 Кўрсатувлар тартиби.
18.50 «Мулькарусель».
19.05, 20.50 Эълонлар.
19.10 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.55 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
20.10 Мусиқий дақиқалар.
20.15 «Очиқ дарс».
20.40 «Телефакт».
20.55 «Тақдир сўқмоқлари». Бадиий фильм. 8-серия.
21.45 «Бумеранг».
22.15 «Дурдаршан».
22.45 «Долзарб репортаж».
23.05 Мусиқий дақиқалар.
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!».

ЧОРШАНБА, 10

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Нафосат гулдастаси». Галия Измайлова.
8.50 Биржа ва банк хабарлари.
9.05 «Ўзбектелефильм» намойиш этади: «Сўзана ва чинни буюмлар».
9.20 «Остонаси тиллодан». Адабий кўрсатув.
9.40 «Олам ва одам».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Талаб ва таклиф». Публицистик кўрсатув.
10.30 Янги алифбони ўрганамиз.
11.00 Телетанлов. «Ўзлигинг намоён қил». Экранда — Наманган вилояти.
11.45 «Тихомиров фожиаси». Бадиий фильм.
13.15 «Шоирлар — болаларга». Туроб Ниёзов.
13.30 «Дутор ва танбур тароналари».
14.05 — 14.25 «Ёшлар — юрт келажаги».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Телеолам».
18.30 «Ўзбекистон ва жаҳон».
18.45 Фольклор-этнографик ансамбллариниг «Зилол-97» телефестивали.
19.05 «Қишлоқ ҳаёти».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.10, 23.30 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Адолат мезони».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Истиқлол рамзи».
21.10 «Мухлис ёхуд қўшиқ изидан...».
21.50 «Қувасойнинг «Олтин юлдузи».
22.15 Р. Маъдиев, Ф. Олимов. «Девона». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли. 2-қисм.
23.35 «Ахборот».
24.00 — 00.05 Ватан тимсоллари.

II

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 Кундалик.
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Ёрилтош». Мульттўплам.
18.35 «Мусиқий шарҳ».
18.50 «Ҳуқуқ ва мажбурият».
18.55 «Услуб».
19.05 «Хусусийлаштириш: қадамбақадам».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Кино ҳақида...»
20.30 «Ахборот».
21.00 «Кўнгил кўнгилга пайванд».
21.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.40 «Кинонигоҳ».
23.10 Кундалик.
23.20 — 00.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.55 Янгиликлар.
18.00 «Ўзбекистоннинг навқирон балети». 2-кўрсатув.

*

Россия жамоат телевидениеси. 7.30 — 9.00 18.20 — 21.35

*

21.35 «Шоҳсупа сари йўл». Спорт дастури.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.00 — 22.45

*

22.45 Эълонлар.
22.50 «Уйғур альбоми». Фильм-концерт.
23.05 «Дўст кулфатда билинади». Бадиий фильм. 2-серия.
23.45 — 00.05 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мулькарусель».
19.00, 22.00 Эълонлар.
19.05 «Кўнгли синиқлар мактаби». Телесериал.
19.30 «Ҳаёт карвони».
20.00 «Спортлото».
20.10 «Автосалтанат».
20.20 «Якташлар» (тат.)
20.50 «Парвоз».
21.10 «Мутахассис». Кадрлар тайёрлаш миллий дастури.
21.30 «Нафосат гулшани».
22.05 «БМТ кўнгиллилари».
22.25 «Мезон».
22.50 «Азизим».
23.20 «Бу ажиб дунё».
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 11

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 ««Мухлис ёхуд қўшиқ изидан...».
9.15 «Болаларга бахшида умр».
9.35 «Спорт масканларида».
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Табаррук қадамжолар».
10.30 Алифбо сабоқлари.
11.00 «Бокира туйғулар».
11.15 «Ана Бумба келди». Бадиий фильм.
12.30 «Туркий уруғлар». Барлос.
12.45 «Рақс, рақс, рақс».
13.30 «Оталар сўзи — ақлнинг кўзи» почтасидан.
14.05 — 15.05 «Биз танлаган йўл». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Акс-садо ҳақида эртак». Мультфильм.
18.15 «Ҳидоят сари».
18.35 «Шеърият ва мусиқа». Нажибулло Ҳабибуллаев хотирасига бағишланади.
18.55 «Ажаб саодат эрур...» Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 21.55, 22.35, 23.25 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 «Юзма-юз».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Тафаккур ва тақдир».
21.20 Санъат усталарининг концерти.
22.00 «Вазият». Публицистик кўрсатув.
22.15 «Дунё адабиёти».
22.40 «Диёнат». Ҳуқуқий-публицистик кўрсатув.
23.00 «Ахборот».
23.30 «Камтарин қулингиз». Бадиий фильм.
00.55 — 01.00 Ватан тимсоллари.

II

9.00 Болалар дунёси.
9.15 «Турфа олам».
9.50 «Нафосат».
10.00 «Зар қадри». Мусиқий дастур.
10.25 «Жараён».
10.40 «Даллас». Телесериал.
11.30 «Изҳор».
11.55 — 13.25 Видео—«О».

***

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Эркатой». Болалар учун дастур.
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Бир жуфт қўшиқ».
19.00 «Билиб қўйган яхши».
19.10 «Болливудга нигоҳ».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Дубляж».
20.10 «Сир».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иймон».
21.20 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.30 «Кино жавонидан». «Зирапча».
23.00 «Тун».
23.25 — 23.35 «Даракчи».

III

18.15 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.

***

7.30 — 9.00 18.20 — 21.35

*

21.35 «Илҳом». Телефильм.
21.55 Эълонлар.
22.00 «Скарлетт». Сериал. 1-серия.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.50 — 23.20

*

23.20 «Скарлетт». Сериал (давоми).
00.25 — 00.45 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мулькарусель».
19.00, 22.05 Эълонлар.
19.05 «Санта Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «02» тўлқинида.
20.05 «Авлиё Луканинг қайтиши». Бадиий фильм. («Мосфильм»).
21.30 «Ишингиз бароридан келсин».
21.55 «Каталог».
22.10 «Интерспорт».
22.30 «Айчурек».
23.00 «Эллада».
23.25 «Дурдаршан».
23.55 — 00.05 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 12

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00—8.25 «Ахборот».

*

8.25 Санъат усталарининг концерти».
9.00 «Юзма-юз».
9.20 XIII Осиё ўйинлари олдидан.
9.40 «Авлод». Публицистик кўрсатув.
10.00, 14.00, 18.00 — Янгиликлар.
10.05 «Фан фидойиси».
10.20 «Ажойиб гилам». Мультфильм.
Ўқув кўрсатувлари:
10.30 Зоология.
11.00 Немис тили.

*

11.30 «Ой-44». Бадиий фильм.
13.05 — 14.00 «Сайқал». Видеоканал.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.10 «Беодоб». Мультфильм.
18.20 «Ёшлик оқшоми».
18.50 «Футбол мактабларида аҳвол қандай?»
19.05 «Беқасам тўнлар кийиб». Мунира Муҳамедова.
19.25, 19.50, 20.25, 20.55, 22.00, 23.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Солиқ ва назорат».
20.10 Оқшом эртаклари.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Иқтисод алифбоси».
21.30 «Маърифатнома».
22.05 «Назм ва наво». Огаҳий лирикаси.
22.35 Ўзбекистон Республикаси Олий мажлисининг X сессияси олдидан. «Парламент соати».
22.55 «Битик». Адабий-маърифий кўрсатув.
«Мунаввар дунё». Маърифий-дам олиш дастури:
23.25 «Олам».
23.45 Ўз ТВ экранида биринчи марта. «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 17-қисм. (Миср Араб Республикаси).
00.30 «Ахборот».
00.55 — 01.00 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Эркатой». Болалар учун дастур.
9.15 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
9.35 «Бир жуфт қўшиқ».
9.45 «Билиб қўйган яхши».
9.55 «Болливудга нигоҳ».
10.10 «Дубляж».
10.25 «Сир».
10.40 «Иймон».
11.00 Кино жавонидан. «Зирапча».
12.30 — 12.55 «Тун».

***

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15, 19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
18.20 «Бугуннинг боласи».
18.40 «Тарозу».
19.00 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
19.05 «Енмаган ёзувлар».
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Меҳрибонларим».
20.10 «Ривоят».
20.20 «Телекўрсатувлар анонси».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ғазал соғинчи».
21.15 Мусиқа ва рақс.
21.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.35 «Бокс, бокс, бокс».
23.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
00.40 — 00.50 «Даракчи».

III

17.45 Янгиликлар.

*

Россия жамоат телевидениеси.

***

17.50 — 21.35

*

21.35 Эълонлар.
21.40 «Скарлетт». Сериал. 2-серия.

*

Россия давлат телевидениеси. 22.40 — 23.15

*

23.15 «Скарлетт». Сериал (давоми).
00.10 — 00.30 «Ахборот» (рус тилида).

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мулькарусель».
19.00, 22.25 Эълонлар.
19.05 «Умид чечаклари».
19.25 «Бу бўстон аро...»
19.55 «Рангинкамон».
20.25 «Жума куни ишдан сўнг».
20.55 «Тезюрар поезд». Бадиий фильм («Мосфильм»).
22.30 «Маънавият ва Ислом».
22.50 «Араб эстрадаси».
23.20 «Бегойим».
23.50 — 24.00 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 13

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Мусиқа бўстони». Телеальманах.
8.55 «Оқибат». Кўп қисмли телевизион бадиий фильм. 17-қисм.
9.40 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
10.20 «Талабалик йилларим».
10.40 «Сени Ватан кутади».
11.00 «Мунис қалблар».
11.25 «Имконият». Бадиий фильм.
12.50 «Зийнат».
13.10 «Меҳр макони».
13.30 «Беқасам тўнлар кийиб». Мунира Муҳамедова.
13.50 «Нуроний». Тележурнал.
14.10 — 15.10 «Маънавият». Видеоканал

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Лоф уришга ким уста». Мультфильм.
18.10 «Қизиқарли учрашувлар». Зикир Муҳаммаджонов.
18.35 «Мувозанат». Ахборот-таҳлилий кўрсатув.
19.00 «Ҳайрат». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 20.25, 20.55, 22.20 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Жаҳон спорти».
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ўзбекистоннинг янги тарихи».
21.30 «Ҳамма кўриши шарт ... эмас». Мусиқий дам олиш дастури.
22.25 Эркаклар ўртасида волейбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувлари. Ўзбекистон — Тайвань.
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.55 «Куй ва тасвир».
23.15 «Имкон чўққилари».
23.25 Микель Плачидо «Шовшув» фильмида. 5-серия.
00.55 «Мунажжим башорати».
01.00 — 01.05 «Тунги пойтахт таронаси».

II

9.00 «Бугуннинг боласи».
9.20 «Тарозу».
9.40 «Ҳар лаҳзада қўшиқ».
9.45 «Енмаган ёзувлар».
10.05 «Меҳрибонларим».
10.20 «Ривоят».
10.30 «Ғазал соғинчи».
10.45 Мусиқа ва рақс.
11.10 «Кинонигоҳ».
12.45 — 13.05 Бокс. Бокс. Бокс.

***

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Боланинг тили».
18.30 «Кусто командасининг сув ости саёҳати».
19.00 «Қонун ҳимоясида».
19.10 «Дилбарим».
19.25, 19.50, 20.25, 20.55 — Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.55 «Бизнес-академия».
20.10 «Глобус». Телеальманах.
20.30 «Ахборот».
21.00 «Ханда дўкони».
21.20 «Даллас». Телесериал.
22.10 Мафтункор чеҳралар.
22.30 Интерфутбол.
22.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 Видео—«О».
00.40 — 00.50 «Даракчи».

III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
17.50 Ўзбекистон телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.

*

Россия жамоат телевидениеси. 18.20 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Скарлетт». Сериал. 3-серия.
23.25 — 23.55 «Дарахт ва унинг илдизлари». Телефильм.

IV

9.00 «Аэробика».
9.20 Эълонлар.
9.25 Шанба эртаги.
10.45 «Кросс-Рудс кафеси»га хуш келибсиз». («Америкага бир назар» кўрсатувига илова). Инглизча ҳамма учун.
11.15 «Биргаликда куйлайлик».
12.00 «Учувчи шифокорлар». Телесериал.
12.45 — 13.05 «Корейс тилини ўрганамиз».

***

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мулькарусель».
19.00, 22.20 Эълонлар.
19.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
19.50 «Шанба оқшомида».
20.00 «Намасте».
20.30 «Ассалом, Франция!».
21.00 «Болалар сўзлаганда».
21.05 «Рақслар қанотида».
21.35 «Далил ва шарҳ».
21.50 «Самодаги олмослар». Телесериал.
22.45 «Бу ажиб дунё».
23.00 «Хит-коллекция».
23.20 — 23.30 «Хайрли тун!».

ЯКШАНБА, 14

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».

*

8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Олам». Кинокўрсатув.
11.20 «Ҳамма кўриши шарт ... эмас». Мусиқий дам олиш дастури.
12.10 «Қувноқ стартлар».
12.55 «Зиёрат».
13.05 «Маънавият масканлари».
13.25 «Ташриф». Дам олиш дастури.
14.05 «Чорраҳа».
14.25 Эркаклар ўртасида волейбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш учрашувлари. Тайвань — Австралия.
14.55 — 15.45 «Болалигим — пошшолигим».

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Инсон ва шер». Мультфильм.
18.10 Болалар учун. «Омад юлдузи».
18.40 «Қишлоқ ҳақида ўйлар».
19.05 «Ўзлик». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Саҳна ҳаёти».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дам олиш дастури.
21.45 «Спорт, спорт, спорт».
«Аср мўъжизаси» кинодастури:
22.05 Кино янгиликлари.
22.20 «Жаҳон киноси юлдузлари».
22.40 «Ганг, сувларинг лойқаланди». Бадиий фильм (Ҳиндистон) 1-2 сериялар.
01.20 — 01.25 Ватан тимсоллари.

II

9.00 «Боланинг тили».
9.15 «Кусто командасининг сув ости саёҳати».
9.45 «Қонун ҳимоясида».
9.55 «Дилбарим».
10.10 «Бизнес-академия».
10.25 «Глобус». Телеальманах.
10.40 «Ханда дўкони».
11.00 «Даллас». Телесериал.
11.50 «Мафтункор чеҳралар».
12.10 Интерфутбол.
12.30 — 14.10 Видео—«О».

***

18.00 Кўрсатувлар дастури.
18.05 «Даракчи».
18.15 «Мультипанорама».
18.35 «Кусто командасининг сув ости саёҳати».
19.00 «Синфдош».
19.10 «Келгуси ҳафтада».
19.25, 19.55, 20.25, 21.00 — Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
20.00 «Бари ҳазил».
20.10 «Кенгга — кенг дунё».
20.30 «Ҳафтанома».
21.05 «Мусиқа салтанати».
21.30 «Даллас». Телесериал.
22.20 «Миллионлар ўйини».
22.40 «Тақвим, Эълонлар, Оҳанглар».
22.55 Келгуси ҳафтада.
23.10 Видео—«О».
00.45 — 00.55 «Даракчи».

III

18.40 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевидениеси. 18.45 — 21.55

*

21.55 Эълонлар.
22.00 «Скарлетт». Сериал. 4-серия.
23.50 — 00.15 «Панорама» (рус тилида).

IV

9.00 «Хайрли тонг!».
9.30 «Парле ву франсэ?».
9.55 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
11.35 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
11.45 Эълонлар.
11.50 Киносалон. «Тутинган ота». Бадиий фильм. 3-қисм.
14.40 «Жонли сайёра».
15.00 «Чақмоқ довон». Бадиий фильм. Бош ролда Жюльетт Бинош.
16.35 «Бугунги кун мавзуси».
16.50 — 17.10 «Сенинг вақтинг».

*

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.

*

18.45 «Мулькарусель».
19.00, 21.30 Эълонлар.
19.05 «Менинг кучам».
19.20 «Телеташриф».
19.40 «Шалом».
20.00 Тошкент оқшомлари.
20.30 «Иштирок этувчилар».
21.00 «Жаҳон кинематографияси янгиликлари».
21.35 Киносалон. «Ромео ва Жульетта». Режиссёр Джанфранко Дзефирелли.
00.05 — 00.15 «Хайрли тун!».

МЕН СЕВАМАН, АММО У...

Ҳурматли таҳририят ходимлари. Менга сизларнинг ёрдамингиз керак бўлиб қолди. Илтимос ёрдамингизни аяманг. Мен ёшлигимдан бир қизни севар эдим. У қиз ҳам мени севар эди. Мен мусиқачилар мактаб-интернатига ўқишга келганимдан бери у қиз мен билан негадир гаплашмайди. Тўғри бошида бир-икки оғиз бўлса ҳам гаплашардик. Кейинчалик умуман гаплашмай қўйдик. Мен гапирсам ҳам у сира гапирмайди. Мен ётганимда ҳам, турганимда ҳам у қиз сира хаёлимдан кетмайди. У юрагимнинг тўридан ўрин олган. Ўзимнинг энг яқин сирдош дўстларимдан маслаҳат сўрадим. Улардан бири у қизнинг кўзига кўп кўрина берма, деди. Иккинчиси эса у қизни хаёлингдан бутунлай чиқариб ташла, бошқа қизлар кўпку, деб маслаҳат берди. Ахир мен усиз яшай олмайман-ку.

Мен бу ерда касал бўлсам ёки ўқишлардан қийналиб қолсам илмий мудиримиз ва бош тарбиячимиз ҳар доим ёрдам беришади. Мен уларни ўз онамдек кўраман. Нима учундир уларни кўрганимда ўзимни онажоним ва жондан азиз севганим кўз олдимга келади. Мен уни жондан ортиқ севсам нега у мени севмас экан-а? Нима қилсам у мени севади? Ёки қалбимда иккинчи севгига ўрин топиладими?

Кимдан маслаҳат сўрашимни, кимга дардимни айтишни билмайман. Ҳурматли таҳририят ходимлари! Илтимос маслаҳат беринг, нима қилай?

ТАҲРИРИЯТДАН: ***Биз маълум сабабларга кўра унинг исмини, адресини тўлиқ келтирмадик. Умид билан ёрдам сўраган бир муштарийга сиз қандай маслаҳат берасиз, газетхон.***

СОЧИ УЗУНЛАРНИ КЎРСАМ...

Соч аёлнинг ҳуснига-ҳусн қўшади. Халқимиз "Соч ҳам ярим ҳусн"- деб бежиз айтмаган. Тасодифан сочи узун қизларни кўриб қолсак, улар беихтиёр эътиборимизни ўзига тортади. Чунки ҳозирги пайтда сочи узун қизларни учратиш ҳам бир тасодифга айланди.

Қизиқ, илгариги вақтларда хотин-қизларимиз сочларини ўстириш учун озмунча парвариш қилганларми. Ҳозир эса бунинг акси. Оллоҳ берган табиий гўзаллик бўлмиш сочни кесиш урфга айланди. Узун соч ўзбек қизларининг гўзаллигини тараннум этувчи миллий рамз эмасми? Қани бизнинг сочи белига чўлғанган қирқ кокил Кумушбибиларимизу Зебунисоларимиз?

Ҳозир қайси ота-онадан сўраманг, соч кесишга улар қарши. Келинимнинг сочи узун бўлсин, дея елиб-югурган оналар қанча. Хаёли, иболи, сочи узун қизларни орзу қилган йигитларимиз оз дейсизми? Шоир айтгандек:

Кокилинг ким кесди ёр,
Севгим йўлин тўсди, ёр.
Менинг кўнглим чўктириб,
Кимнинг кўнгли ўсди ёр?!

Қизларимизнинг соч кесиши нафақат йигитларнинг кўнглини чўктиради, балки мушфиқ оналаримизнинг, мўътабар оталаримизнинг дилига қайғу солмоқда. Халқимизда "Чиллаки чиллакини кўрса чумак уради"- деган мақол бор. Қизларимизга соч кесиш ярашадими, йўқми бунинг фарқи бўлмай, сочларини кесмоқдалар.

Миллий қадриятларимиз, урф-одатларимиз тикланаётган бир пайтда мен истардимки, қизларимиз ота-онасидан берухсат сочларини кесмасалар. Ота-оналар эса ўз навбатида қизларининг соч кесишларига қарши турсалар, биз миллий гўзаллигимизни сақлашга ўз ҳиссамизни қўшган бўлардик. Бунинг учун жойларда, шаҳару қишлоқларда "Сочи узун қизлар" кўрик-танловлари уюштирилса мақсадга мувофиқ бўларди. Танлов натижалари матбуотда эълон қилинса, соч кесиш бизнинг маънавиятимизга тўғри келмаслиги ёшларга уқтирилса, деган истагим бор.

Шарқ гўзалларининг ҳусни ҳавас қиладиган даражада бўлса дейман!

Ҳамид УСМОН,
фахрий ўқитувчи

Ажиб дунё

ОЧОФАТ ТЕРМИТЛАР

Индонезияликлар термитларга қарши кураш учун йилига уч миллиард рупийдан зиёд пул сарфлашга мажбур бўлмоқдалар. Иссиқ мамлакатларда яшовчи бу митти ва очофат чумолининг озуқасига дарахтдан ташқари, тош, метал ва пластмассалар ҳам киради.

Очофат қумурсқалар бинолар пойдеворини, электр ўтказгичлар қопламасини кемириб, ёнғин чиқишига ва фалокат юз беришига сабаб бўлмоқдалар.

Олимларнинг таъкидлашларича, термитларни бинолардан ҳайдаб чиқариш учун анчагина куч-ғайрат сарфлаш керак бўлади. Чунки бу очофатларга унча-мунча заҳар таъсир қилмайди. Қумурсқаларни йўқотишнинг биргина йўли бинони, унинг атрофини махсус кимёвий эритма билан доим дорилаб туришдир.

НАҲАНГ ТЕРИСИДАН БУЮМ

Наҳанг балиқ жигаридан тайёрланган шўрва шарқнинг энг тансиқ ва хушбўй таомидан бири деб ҳисобланишини кўпчилик билади. Лекин бу йиртқичнинг териси юқори баҳоланишини ҳамма ҳам билавермайди. Индонезиялик моҳирларнинг гапларига қараганда, унча катта меҳнат сарф қилмай, керакли ишлов берилса, уни пойабзал, сумка ва бошқа чарм буюмлари учун ишлатиладиган қимматбаҳо хом ашёга айлантириш мумкин.

Жанубий денгизларда яшовчи йиртқич йўлбарссимон наҳанг териси модельчиларнинг энг юқори мақтовига сазовор бўлди. Унга яхши ишлов берилгач, илон терисига ўхшаш товланади. Ким билади дейсиз, яқин келажакда наҳанг терисидан тайёрланган буюмлар мода кетидан қувувчилар орасида талаш бўлиб, бу соҳадаги энг қиммат маҳсулот тимсоҳ терисидан ясалган буюмлар билан жиддий рақобат қилса ажаб эмас.

ХАРИДОРГИР МАЙИЗ

Афғонистон майизи ширалилиги ва витаминларга бойлиги билан машҳурдир. Шу боис, афғон майизи хориж бозорларида харидоргирдир. Унинг асосий мижозлари Англия, Германия, Дания, Финляндия, Голландия, Швеция, Ирландия, Франция, Чехия, Словакия, Булғористондир.

БАХТИЁР тайёрлади

ЎЗГА САЙЁРАЛИКЛАР УЧУН "ТУЗОҚ"

Тилсимот олами

Америкалик ҳаваскор-тадқиқотчи, "Лига СЕТИ" жамоатчилиги аъзоси Қисқичбақасимон туманликдан Ерга фазовий товуш-сигнал келаётганини пайқаб қолган.

Иқтисодий қийинчиликлар жаҳоншумул "СЕТИ" дастурини "бурдалаб" ташлаганига ҳам ҳадемай беш йил тўлади. (СЕТИ - инглиз сўзларининг қисқартма шакли бўлиб, "Ердан ташқаридаги тафаккурни ахтариш" деган маънони билдиради). 1993 йилда Америка Конгресси изланишларни истиқболсиз деб тадқиқот учун маблағ ажратишдан бош тортади. Моҳир фалакшунослар ишни ташлаб, уларнинг ўрнини ҳаваскорлар эгаллашади.

Унча катта бўлмаган фирманинг хўжайини Ричард Фактор тез орада "Лига СЕТИ" жамоатчилигини таъсис этди. Жамоатчиликнинг асосий мақсади 2001 йилда коинот радиосигналларини ахтариш ҳамда ҳаваскорлик радиостанциясининг тармоғини тузиш эди. Ўшанда дастурни "Аргус лойиҳаси" деб номлашганди.

"Аргус лойиҳаси"нинг аъзоси бўлиш учун диаметри уч метрдан кам бўлмаган "ликобчасимон антенна", махсус приёмник ҳамда табиий космик шовқинни "нотабиий" шовқиндан фарқловчи дастур киритилган компьютер сотиб олиш кифоя. Гарчи бундай "кўнгилхушлик" арзон турмаса-да, (етти минг доллар), "Аргус лойиҳаси" аъзоларининг сони 500 кишига етиб қолди.

"Аргус"нинг америкалик аъзоси яқиндагина Қисқичбақасимон туманликдан келаётган ғалати сигналларни пайқаб қолган. Лиганинг англиялик аъзолари ҳам ниманидир "сезгандек" бўлишди. Бироқ, маълумотларни яхшилаб ўрганиб чиқишса, сигналларни АҚШнинг "ВМФ" самовий сунъий йўлдоши тарқатгани аён бўлди.

Афтидан коинот тўлқинларини тутиш учун ликобча-антенна сотиб олиш шарт эмасга ўхшайди. Нега деганда биз интернетдан яқинда ахборот олганимизда: Калифорния университетида Халқаро ахборот тармоғига уланган хусусий компьютери бор талабалар гуруҳи ташкил этилди. SERENDIP дастурининг моҳияти шундан иборатки, ҳатто радиотелескоплар хизматидаги супер ЭҲМ ҳам келаётган сигналларни таҳлил қилишга ожизлик қиларкан. Олимларнинг таъкидлашича, тасарруфида 100 мингга яқин компьютер бор марказларгина келаётган ахборотларни атрофлича таҳлил қилиши мумкин. Яқин келажакда дунёдаги 30 миллион хусусий комьютерни бирлаштириб, "Интернет"га улаш мўлжалланмоқда. Агар лойиҳа амалга ошса, бу супертармоқ ўзга сайёраликларни албатта пайқаши муқаррар экан.

Ўзга сайёраликларни оммавий қидиришда иштирок этиш учун келаси йилдан Интернетнинг махсус дастурига ўтишга тўғри келади. Йўқса, сиз компьютерда ишлаб ўтирган пайтингиз дастур ўчиб қолиши, дам олаётган вақтингизда таҳлил қилинган маълумотларни Интернетга қайта узатиши мумкин.

Афсуски, ҳозирча дастурнинг "очиш қулфи" маълум эмас. Шу боис унинг қай даражада унумлилигини баҳолай олмаймиз. Сигналларни қидириш муаммоси қандайдир ғайритабиий товушларни тутиш эмас, балки сунъий сигнални оддий, табиий шовқин-суронлардан аниқ-тайин ажрата билиши билан узвий боғланган.

Масалан, 1977 йилнинг 15 августида Огайо штати университетининг катта радиотелескопи юлдузли водород тезлигида сигнални пайқайди. Сигнал Ўқотар юлдузлар туркумидан келиб, унинг давомийлиги 37 сония бўлди. Лекин унинг табиати буткул жумбоқлигича қолди.

1929 йили ўзга сайёраликлар сигналларини радиотелескоплар эмас, балки 75 метр тўлқинли оддий радио тутади. Ўзини гўёки "Никомо" деб атаган мавжудот (агар шундай дейиш жоиз бўлса!) турли хорижий тилларда ерликларга Кузатув отряди Иттифоқининг мурожаатномасини ўқийди. "Никомо" мурожаатномасига кўра, бизнинг бутун борлиғимиз -- галактикамиз атрофида барча сайёралардаги ҳаётни барбод қилувчи тортишиш оқими мавжуд бўлиб, хавфли ҳолатни бартараф этиш ва Ерга кўмак бериш мақсадида Инсониятни ана шу иттифоққа киришга даъват этади.

Бордию бу кимнингдир ҳазили бўлса, унда ўша одам ўта истеъдодли ва фозил киши экан. Чунки маълумотлар бугунги кунда ҳам жуда чекланган доирадаги мутахассисларгагина аён.

Шунга ўхшаш воқеа 1977 йил 27 ноябрда Англияда, аниқроғи Лондоннинг жануби-шарқида рўй берган. 120 квадрат километрли ҳудудда тўсатдан телекўрсатув узилиб қолди. Экрандаги тасвир бирдан йўқолиб, номаълум овоз ўзининг ўзга тараққиёт вакили эканини, инсоният нотўғри йўлдан кетаётгани, ерликлар жаҳолат қуролини йўқотишлари лозимлиги ва бунинг учун жуда оз муддат қолганини айтади...

Полиция "ўзга сайёралик" қидирувига жуда фаол шўнғиб кетиб, ҳатто тез орада уни суд орқали умумхалқ муҳокамасига қўйишни ваъда беради. Бироқ, ваъда ваъдалигича қолиб кетади. Ҳеч кимни топа олмаган полиция кейинчалик бефарқлик билан қўл силтаб, қидирувни тўхтатади. Терговда иштирок этган Лондон телевидениеси ходимларининг айтишича, ҳазилкашнинг қай тарзда ўз кўрсатувини тайёрлаганини ақлга мутлақо сиғдириб бўлмайди.

Ғарб матбуотидан

РЎЗҒОРБОП СИРЛАР

Сизга бир маслаҳат

Бир неча бўлакларга бўлинган балиқни аввал 20 дақиқа совуқ сутга солиб қўйиб, сўнгра қовурсангиз янада мазалироқ ва ёғлироқ бўлади.

***

Музлатилган балиқни пиширишдан аввал фақат совуқ сувда эритиш лозим. Сувда турган балиқнинг фойдали минералларини йўқотмаслик учун 1 литр сувга 7-10 грамм туз солиб юбориш керак.

***

Арчилган картошкани сувда узоқ сақлаб бўлмайди, чунки "С" витамини камайиб боради. Шунинг учун картошкани пишириш ёки қовуришдан бир неча дақиқа олдин арчилгани маъқул.

"500 маслаҳат" китоби асосида
ФЕРУЗА тайёрлади

Газетанинг навбатдаги сони 13 декабрда чиқади

БИР ГЎЗАЛ МАЖЛИС

3 декабр куни таҳририятимиз шеърият ихлосмандлари билан гавжум бўлди. Ушбу кун таниқли шоир Муҳаммад Юсуф раҳбарлигидаги "Шеърият сабоқлари" "мактабининг иккинчи машғулоти бўлиб ўтди. Кўнглида бир олам шеър илҳоми билан ташриф буюрган қаламкашларнинг ўз-ўзидан бошланиб кетган мушоираси мактабнинг янги бир истеъдодларини кашф этди. Айниқса, давра аҳли Шамсия Худойназарова, Алишер Назар, Шарифа Мадраҳимова, Холли Норбоев, Ғайрат Михлибоев, Марғуба Ёқубова, Рустам Жабборов, Нигора Усмоноваларнинг шеърларини самимий қарши олди.

Мушоирамизда иштирок этиш учун Фарғона вилояти Боғдод туманидан келган Озода Тўрақулова ҳамда Жиззах вилояти Арнасой туманидан ташриф буюрган А. Қаҳҳор номли 8-ўрта мактабнинг 6-синф ўқувчиси Гулнора Қаршиеваларнинг газетамизга бўлган эътибори бизни қувонтириб юборди. Биз бу ижодкорларни мактабимизнинг доимий ўқувчилари бўлиб қолишини истардик.

Мактаб раҳбари Муҳаммад Юсуф ўз ижодий тажрибаларидан сўзлаган ҳолда ўқилган шеърларга муносабатини билдириб борди.

Фақат билмаганлар учун

ХОРИЖДАГИ ТЕНГДОШЛАРИНГИЗ

ИТАЛИЯ. Ичкиликбозликдан огоҳлантириш ва даволаш уюшмасининг кузатишларига қараганда, ўттиз минг римлик йигит-қиз спиртли ичимлик истеъмол қилиши оқибатида касалликка чалинган. Кейинги 15 йил мобайнида бу рақам икки баравар ошган. Беморлар 20-25 ёшда. Улар касаллик туфайли на ўқишга, на ишга жойлаша оладилар.

Маҳаллий ҳокимият бунга қарши тушунтириш ишларини кучайтириб юборди. Мактабларда, лицейлар ва университетларда ичкиликбозликка қарши ташвиқот қилувчи махсус китобчалар тарқатди. Бундан ташқари даволаш муассасалари ҳам бетиним ишлаб турибди. Маст ҳолда рулга ўтирганларга жарималар солинмоқда, ҳайдовчилик ҳуқуқидан маҳрум этилмоқда. Афсуски, Италияда ичкиликбозлик хавфли иллат сифатида ҳамон ҳукумат эътиборидан четда қолгани йўқ.

* Дунёда 40 мингдан ошиқ касб-ҳунар бор. Мактаб ўқувчиларининг тахминан ярми қай бир соҳани танлашни билмайдилар. Уларнинг 5 фоизигина ўз истиқбол йўлларини танлай биладилар. 45 фоизи ота-оналари, 35 фоизи таниш-билишлари, қолганлари эса оммавий ахборот воситалари ёрдамида касб танлайдилар.

МОСКВА ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИДА. Стипендия етмагач, талаба иш қидиради. Тажрибасиз, ҳали бирон жойда ишлаб кўрмаган толиб ёки талабани қайси фирма ишга оларди. Агар ишга жойлашгудек бўлса, ўқиши қолиб кетиши ҳам мумкин. Кўп ойлардан бери маошларини ололмай келаётган ўқитувчилар тиқилинч қилиб туриб оладилар: ўқишга қатнашмаганлиги учун шифокордан далолатнома талаб қилишади. Имтиҳонларга қўйишмайди. Хуллас вазият қийинлашади. Қатнашилмаган дарс учун доцент "Қўшимча соатларим 20 доллар туради, ҳаммасини ҳисоблаб чиқинг" деб масалани кўндаланг қўяди. Тўлаш керак. Йўқса...

ИШГА ЖОЙЛАШИШ. Таълим вазирлигининг маълумотларига қараганда, Русияда ҳар йили олий ўқув юртини битираётганлар сони ошиб бормоқда. 1997 йилда улар сони 2 миллионга етган. Улардан 30 фоизи ўз мутахассислиги бўйича ишга жойлашган. 15 фоизи эса қисқа муддатли курсларга йўлланган.

Кўпгина битирувчилар ўз билимлари ва лаёқатларига кўра Русиядан иш тополмагач, хорижга кетиш истагидалар.

Халқаро журналист деган дипломни олган Ирина ўз соҳаси бўйича иш тополмагач, бошқа иш ахтара бошлади. Газетага эълон берди. Шундан сўнг қўнғироқ устига қўнғироқ. Унга турли шубҳали ишларни таклиф қилишди. Ниҳоят аллақандай Сергей Петрович degani уни суҳбатга таклиф этди. Бу одам туризм агентлигида менежер экан. Иринага Испаниядаги беш юлдузчали меҳмонхонада ишлаш таклифи билдирилди.

Ирина дастлаб ундан Русия фуқароларининг хорижда ишга жойлашиш ҳуқуқини берувчи лицензия кўрсатишни талаб қилди. "Менежер" бунинг ўрнига унга теннис бўйича тренер шартномаси қоғозини кўрсатди. Қиз умрида қўлига ракетка олмаганди. Ойлик маош саккиз юз доллар, мукофот ҳам бор экан. Аммо уч кун муҳлат ичида чақириқ қоғози ва самолётга билет учун беш юз доллар тўлаши керак экан. Бу пулларни олган фирибгар тез кунда кўздан ғойиб бўлди.

Бошқа бир танишимизнинг "омад"и бироз чопгандай бўлди. Арабистон қурилиш компаниясига таржимон керак экан. Уни шу ерга таклиф қилишди. Икки ой мобайнида барча расмиятчиликлар бўлиб ўтди. Танишимизга харажатлар учун пул тўланди. Уни аэропортда қироличадай кутиб олишди. Мармар ваннали ҳашаматли бинога жойлаштиришди. Қиз ойлик маошини узлуксиз олиб турди. Қайғулиси шундаки, иш йўқ эди. У "тилла қафас"да фирма хўжайини келмагунича бекорчиликдан ўлаёзди. Маълум бўлишича, Света унинг ихтиёрида экан. Хўжайин қизни қўйиб юборишни истамасди. Аксинча ишлар бошқача тус олди. Фирма хўжайини таклифига рози бўлмагач, қизни кичкинагина деразалари йўқ, шарт-шароитлари мутлақо тўғри келмайдиган кичик бир хонага жойлаштиришди. Чақириқ муддати ўтиб борарди. Муддат тугагач, ўша мамлакатда ортиқ бир соат ҳам туриш қонунга зид эди. Энди қиз ўша киши билан ё бирга яшаши ёки қамоққа кетиши лозим.

Барибир Светага уйга қайтиш имконияти бўлди.

Ленага умуман омад кулиб боқди. У АҚШда ишлаш имкониятига эга бўлди. Ҳозир Лена ўша ерда, ошхонада ишламоқда.

Бугунги кунда Русия олий ўқув юртларини битирган бир неча ўн минг собиқ талаба хорижий мамлакатларда ишламоқдалар.

"Труд"дан Н.АЛИМОВ таржимаси

ЮЛДУЗЛАР САМОДАН СЎЗЛАЙДИ

ҚЎЙ. Поёнига етмаган ишларингиз сизни шошириб қўяди. Ҳаяжонланманг. Энг муҳими дўстларингиз ва яқинларингиз ҳақида ўйланг.

БУЗОҚ. Бу ҳафта сиз учун бир оз тунд ва мужмалроқ ўтиши мумкин. Лекин ҳамкасбларингиз билан ишдаги камчиликларни осонгина ҳал этасиз. Сизни муҳаббат борасидаги ширин лаҳзалар кутади.

ЭГИЗАКЛАР. Сиз фаолиятингизни кучайтирган ҳолда барча моддий муаммоларни ечишга эришасиз. Сизга маслаҳат ва кўмак сўраб кўпчилик мурожаат қилади. Янги режалар бўйича дадил ишга киришинг.

ҚИСҚИЧБАҚА. Натижали ишга қўл уриш борасида ғойибдан мадад оласиз. Фаолиятингизнинг барча қирраларига эътиборни кучайтиринг. Оилангиз ва яқин кишингиз билан муносабатни аниқлашга ҳожат қолмайди. Қисқа муддатли жисмоний ҳорғинлик бўлиши мумкин.

АРСЛОН. Вужудингизга ортиқча ташвишлар билан азоб берманг. Оқилона тузилган режа муваффақиятсизликдан олиб чиқади. Ҳафтада яхшигина натижаларга эришасиз.

ПАРИЗОД. Омадларга тўла ва қизиқарли воқеаларга бой ҳафтада самарали ишлайсиз. Оилангиз ва яқинларингиз ўртасидаги ўзаро муносабат яхшиланади. Бу ҳафта сафар taассуротларига бой бўлади. Сешанба ва жума кунлари ишингиз кўпаяди. Чарчоқ сезишингиз мумкин.

ТАРОЗУ. Шу кунларда қарама-қарши натижалар бўлиши мумкин. Кўзда тутилмаган ишларга куч сарфлашга шошилманг. Оилада муаммолар туғилади. Ўз саломатлигингиз ҳусусида ўйланг.

ЧАЁН. Куч-ғайратингизни ўринли ишларга сарфланг. Тадбиркорлар қатор муҳим ишларга қўл урадилар. Шахсий ҳаётларида яқинлари билан илиқ муносабат ўрнатадилар.

ЎҚОТАР. Бугунги қийинчиликлар келгусидаги ютуқлар омили. Сабрли бўлинг, яхши кунлар олдинда. Саломатлигингизни сақланг. Севишганлар бир-бирларини тушуна билсинлар.

ТОҒ ЭЧКИСИ. Душанба, сешанба кунлари тушунарсиз кечиши мумкин. Оғир бўлинг. Муаммолар ҳал этилади. Оилада ва яқин кишилар ўртасидаги муносабатларда енгиллик туғилади.

СУВ ПАРИСИ. Шу кунларда энг майда, лекин кечиктириб бўлмайдиган ишлар ҳам ҳал қилинади. Ишбилармонлар билан янги шартномалар тузасиз.

БАЛИҚ. Бу ҳафта сиз учун ютуқларга бой бўлади. Янгича ишлаш ва яшаш ҳисси туғилади.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЁШЛАРИНИНГ "КАМОЛОТ" ЖАМҒАРМАСИ, ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕРАДИОКОМПАНИЯСИ ВА "МУШТУМ" ЖУРНАЛИ

Шу йил 19-20 декабр кунлари А. Навоий номли Санъат Саройида "Қизиқчи-97"республика кўрик-танловининг финал босқичи ўтказилади. Бу йилги танлов марҳум қизиқчи Собит Асомов хотирасига бағишланади.

Ўзбегимга хос ўзи қизиқ, ўзидан ҳам сўзи қизиқ ёшларни ушбу танловда иштирок этишга таклиф этамиз.

Аскияга муштоқ халқимизнинг умрини узайтириш борасидаги қобилиятингизни намоён этмоқчи бўлсангиз, "Камолот" жамғармасининг ўзингиз яшаётган вилоят бўлимига ёки Республика ташкилий қўмитасига (3712) 41-00-83, 41-08-61 телефон рақамлари орқали мурожаат қилишингиз мумкин.

"УМИДГА ИНТИЛИШ" хусусий фирмаси тугатилади. Даъволар бир ой мобайнида қабул қилинади.

Н. Н. Бутырский номига берилган 0602789 рақамли патент йўқолганлиги сабабли бекор қилинади.

Муассис:
ЎЗБЕКИСТОН ЁШЛАРИНИНГ «КАМОЛОТ» ЖАМҒАРМАСИ
Ҳомий:
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ «МАТБУОТ ТАРҚАТИШ УЮШМАСИ» АССОЦИАЦИЯСИ

Бош муҳаррир Абдуқодир НИЁЗОВ
Навбатчи муҳаррир: Темир ҚУРБОН

ТАҲРИРИЯТ:
Қабулхона — 136-56-58, 133-95-97;
хатлар бўлими — 136-54-64;
тижорат бўлими — 133-79-69;
ижтимоий бўлими — 136-54-64; спорт, ҳарбий ватанпарварлик бўлими — 136-58-93, котибият — 136-58-48.

МАНЗИЛИМИЗ: 700083 Тошкент Матбуотчилар кўчаси, 32-уй
Нашр кўрсаткичи 64807

Муаллифлар фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқланиши мумкин.

Дизайн устаси: С.ФАЙЗУЛЛАЕВ

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00012
«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси
Буюртма Г. — 0815.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41
Ҳажми — 2 табоқ Тираж: 11.024
Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди.
Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А-2
Босишга топшириш вақти — 21.30
1 2 3 4 5 6